

Vragenbundel 'Armoede in dialoog' - online

Deze onlinemodule bestaat uit:

- Zeven **filmpjes** waarin mensen vanuit de armoede met elkaar in dialoog gaan. Ze verkennen wat armoede voor hen betekent en hoe die hun leven al dan niet nog steeds bepaalt. Elk filmpje start met een **gedicht**, daarna volgt een **interview** tussen getuigen.
- Deze **vragenbundel**, die je als deelnemer zelfstandig invult. En een **antwoordenbundel** waarmee je daarna jouw reacties vergelijkt.

[1. Verloren toekomst](#)

Over zichzelf verliezen en terug heruitvinden.
Door getuige Gerarda

Pagina 3

[2. Stap voor stap](#)

Over een langzaam groeiend geloof in de eigen mogelijkheden.
Door getuige Carine

Pagina 4

[3. Schaamte](#)

Over kracht en doorzettingsvermogen.
Door getuige Conny

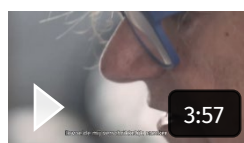
Pagina 5

[4. Met mijn geheimen](#)

Over de verborgen kant van kansarmoede.
Door getuige Marie-Christine

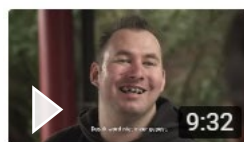
Pagina 6

[5. Mijn toekomst](#)

Over groeien uit pijnen van het verleden.
Door getuige Liliane

Pagina 7

[6. Levenskracht](#)

Over het vinden van levenskracht.
Door getuige Jurgen

Pagina 8

[7. Erkenning](#)

Over het belang van het geven en ontvangen van (h)erkenning.
Door Stef opgeleide Ervaringsdeskundige in Armoede en Sociale Uitsluiting

Pagina 9

Filmpje 1: Verloren toekomst ↩

Over zichzelf verliezen en terug heruitvinden - door getuige Gerarda

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Gerarda in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Welke emoties en gedachten roept dit gedicht bij jou op?
2. Wat zou “een bedrogen verloren toekomst” kunnen betekenen?
3. Wat bedoelt Gerarda met “ik zit in een huis zonder trappen”?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Hebben we hier te maken met generatiearmoede, nieuwe of gekleurde armoede en waarom?
3. Wat was het keerpunt in haar verhaal in Zuid-Afrika? Wat zette haar in beweging om uit de armoede te geraken?
4. Welke problemen in België zorgden ervoor dat Gerarda ook hier in armoede terecht kwam? Kan je deze situeren op de klovenkaart?
[Klik hier voor de klovenkaart](#) ↩
5. Wat motiveerde Gerarda het meest om uit die noodsituatie te geraken?
6. Wat zorgde er in België voor dat ze opnieuw hoop kreeg?
7. Hoe is het voor jou om te horen dat zij succesvol is als kunstenaar/schrijfster?
8. Hoe heeft kansarmoede Gerarda veranderd? En hoe kijkt ze nu naar zichzelf?
9. Welke kracht komt in beeld?

Filmpje 2: Stap voor stap ←

Over een langzaam groeiend geloof in de eigen mogelijkheden – door getuige Carine

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Carine in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. Welke manieren van omgaan met problemen herken je hier?
3. Welke vraag naar de hulpverlener zit er verscholen in het gedicht?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Is Carine een generatiearme of nieuwe arme?
3. Welke elementen van kinderarmoede vind je hier?
4. Welke andere elementen van armoede komen aan bod?
5. Hoe kijkt Carine nu naar zichzelf en wat hebben mensen in (generatie)armoede nodig om te kunnen groeien?
6. Waarom zijn huisdieren voor mensen in kansarmoede zo belangrijk?

Filmpje 3: Schaamte ←

Over kracht en doorzettingsvermogen – door getuige Conny

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Conny in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. Hoe kijkt Conny naar het OCMW, heeft ze er vertrouwen in dat ze hulp zal krijgen?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Welke drempels kwam Conny tegen om de stap naar het OCMW te zetten?
3. Wie of wat heeft Conny geholpen om toch de stap te zetten naar het OCMW?
4. Hoe kijkt Conny nu naar zichzelf en wat vind je daarvan?
5. Wat denk je van de uitspraak “arme mensen denken niet na voor ze iets kopen en komen daardoor in de schulden”.
6. Als je de klovenkaart /perspectieven erbij neemt waar situeer je voorgaande uitspraak dan?
[Klik hier voor de klovenkaart](#) ←

Filmpje 4: Met mijn geheimen ←

Over de verborgen kant van kansarmoede – door getuige Marie-Christine

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Marie-Christine in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. In welke zin zijn “geheimen” de essentie van kansarmoede?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Is Marie-Christine een generatie arme of nieuwe arme en waarom?
3. Met welke verwachtingen ging zij naar het OCMW?
4. Hoe belangrijk zijn/waren hulpverleners en leerkrachten voor Marie-Christine?
5. De steun van het OCMW omvat meer dan enkel het ontvangen van een budget ... hoe ervaren Marie-Christine dat?

Filmpje 5: Mijn toekomst ←

Over groeien uit de pijn van het verleden – door getuige Liliane

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Liliane in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. Ik zie in je ogen vol ongeloof ... je mompelen, 'het werd tijd' - wat zou deze uitspraak betekenen en welke persoon zegt dit?
3. Hoe komt het dat ze nu pas aan de slag kan gaan met haar rugzak?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Welke elementen van kinderarmoede komen in beeld?
3. Wat was voor Liliane het kantelpunt in haar verhaal?
4. Wat is het verschil tussen een getuige (ervaringsdeskundige) en een Ervaringsdeskundige in Armoede en Sociale uitsluiting?

Filmpje 6: Levenskracht ←

Over het vinden van levenskracht – door getuige Jurgen

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Conny en Jurgen in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. Wat denk jij over de uitspraak “dat de vroegere persoon en de huidige persoon verschillende werelden vertegenwoordigen”?

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Hoe heeft de kinderarmoede Jurgen beïnvloed?
3. Welke elementen in Jurgen zijn verhaal waren kantelpunten om zich te kunnen ontwikkelen? Wat zegt dit over wat er nodig is om stappen vooruit te kunnen zetten?
4. Welke oorzaken van armoede vind je terug in Jurgen zijn rap volgens de klovenkaart/ perspectieven? [Klik hier voor de klovenkaart](#) ←

Filmpje 7: Erkenning ↩

Over het belang van het geven en ontvangen van (h)erkenning – door Stef, opgeleide Ervaringsdeskundige in Armoede en Sociale Uitsluiting

In dit filmpje leest getuige Marie-Christine eerst een gedicht voor. Daarna gaan Jurgen en Stef in gesprek.

Opdracht A

Bekijk het gedicht en druk daarna op pauze. Probeer de vragen hieronder te beantwoorden:

1. Wat roept dit gedicht bij jou op?
2. Waarom kan het Stef niet schelen dat de leraar hem een kiekeken vindt?
3. Wat wil Stef uitdrukken met de woorden “Luister naar mij ... praat met mij, laat me er gewoon bijzijn”.

Opdracht B

Bekijk de rest van het filmpje en ga aan de slag met deze vragen over het interview:

1. Wat roept dit verhaal bij je op? En wat raakt je daarin?
2. Wat was voor Stef een pijnpunt in zijn leven? En wat is dan een valkuil voor een hulpverlener?
3. Waarom hing Stef het kiekeken uit bij de leerkracht?
4. Wat was voor Stef een kantelpunt in het gesprek met de leerkracht?
5. Wat is het verschil tussen een opgeleide Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale Uitsluiting en een getuige die vertelt over zijn ervaring met armoede?

Bedankt voor je deelname.

Neem er nu de antwoordenbundel bij en vergelijk je antwoorden.

Perspectieven naar oorzaken van armoede

	SCHULD	ONGEVAL
INDIVIDU?	individueel schuldmodel	individueel ongevalmodel
MAATSCHAPPIJ?	maatschappelijk schuldmodel (structureel model)	maatschappelijk ongevalmodel (conjunctureel model)

De vijf armoedekloven

De structurele kloof

De systematische uitsluiting van de maatschappelijke levensdomeinen.

Dit is de buitenkant van armoede die zichtbaar wordt in de uitsluiting op vlak van inkomen, huisvesting, voeding, gezondheidszorg, onderwijs, tewerkstelling en cultuur.

De gevoelskloof

De onzichtbare en meest fundamentele kant van armoede.

Dit gaat gepaard met een gebrek aan eigenwaarde, schaamte- en schuldgevoelens, machteloosheid en vemedering.

De kenniskloof

Is onbewust aanwezig.

Mensen in armoede hebben de nodige basiskennis niet gekregen zodat ze moeilijk hun weg vinden in onze kennismaatschappij.

De vaardigheidskloof

Is bijzonder hardnekkig.

Armen hebben geleerd om te overleven met beperkte vaardigheden. Door een gebrek aan stabiele rolmodellen missen armen kennis over opvoeden, omgaan met geld en papieren, een huishouden runnen...

De positieve krachtenkloof

Mensen in armoede hebben net meer positieve krachten.

Ze hebben een sterk solidariteitsgevoel en een grote draagkracht om in chaotische omstandigheden toch te overleven. Ze zijn verrassend rechtuit en hebben een sterk gevoel voor humor.